

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.12.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[АИКБ](#)

✓ **СТАНОВИЩЕ НА АИКБ ПО ПРОЕКТА НА ПМС ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НОВ РАЗМЕР НА МИНИМАЛНАТА РАБОТНА ЗАПЛАТА В СТРАНАТА ЗА 2019 Г.**

ДО
Г-ЖА МАРИЯНА НИКОЛОВА,
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО
Г-Н БИСЕР ПЕТКОВ,
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-ЖА ВАСКА ШУШНЕВА,
СЕКРЕТАР НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО
ДО
НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА СОЦИАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Проект на ПМС за определяне на нов размер на минималната работна заплата в страната за 2019 година
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) многократно е заявявала своето отрицателно отношение към съществуващия начин на определяне на минималната месечна работна заплата (МРЗ) в страната, както и към нейното продължаващо необосновано повишаване.

Тази наша позиция срещу административното и волонтаристично определяне на размера на минималната работна заплата беше изложена още с писмото на АИКБ от 21 юли 2015 г. относно предложението тогава Проект на постановление за определяне и актуализиране размера на минималната работна заплата в страната – писмо до заместник министър-председателя и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин с изх. № 329 от 21 юли 2015 г. [1].

Със съжаление се налага да констатираме, че няма изгледи „консултациите“ относно проекта за Постановление на Министерския съвет за определяне на нов размер на минималната работна заплата в страната за 2019 г. да се окажат последните в историята на индустриалните отношения в Република България. По всичко личи, че има огромна вероятност тази много лоша практика да оцелее чак до края на 2021 г., ако се съди по това до кога е „разписана“ средносрочната бюджетна прогноза.

Тук е мястото още един път да подчертаем подкрепата на АИКБ за общото становище на представителните работодателски организации – членки на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), средносрочната бюджетна прогноза да бъде консултирана с национално представителните организации на българските работодатели и със социалните партньори като цяло в рамките на законоустановените процедури в НСТС.

Тази необходимост следва пряко от член 2 на Кодекса на труда, където изрично се посочва, че „държавата регулира трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения и въпросите на жизненото равнище след консултации и диалог с работниците, служителите, работодателите и техните организации в дух на сътрудничество, взаимни отстъпки и зачитане на интересите на всяка от страните“ [2].

По същия начин, както и преди една година АИКБ подчертава, че залагането на минималната месечна работна заплата в средносрочната бюджетна прогноза прави последната документ от първостепенно значение в областта на въпросите на жизненото равнище, точно така, както то е дефинирано в съответното Решение на Министерския съвет. През 2018 година отбелязахме, а сега остро протестираме срещу факта, че в момента процедурата по подготовка и оповестяване на средносрочната бюджетна прогноза представлява техника за заобикаляне на изискванията на Кодекса на труда и на практика – за предопределяне на размера на минималната месечна работна заплата за страната.

Веднъж заложен в средносрочната бюджетна прогноза, размерът на минималната месечна работна заплата за страната става непроменяем, а последващата процедура по „консултиране“ на определянето му става напълно формална и дори бутафорна. Продължава да се възпроизвежда порочната практика, „консултациите“ да се провеждат единствено, за да е спазена формалната процедура. Заседанията на съответните комисии към НСТС и на самия НСТС продължават да имат изцяло „ритуален“ характер и продължават да са изпразнени от съдържание. Те нямат никакво значение за крайния резултат на обсъждане на този ключов макроикономически параметър.

Преди време Европейската комисия даде своята оценка за процедурата по определяне на минималната месечна работна заплата за страната, като я оцени като „нечестна и непрозрачна“ и подчерта необходимостта от приемане на обективен механизъм за определянето на МРЗ, който да е „устойчив на политически влияния“. Ние вече отлично знаем защо само работодателската страна протестираше през последните вече две години срещу формалния и бутафорен начин на „консултиране“ на минималната работна заплата.

АИКБ със съжаление констатираме, че обявеното общо съгласие, че досегашният модел на определяне на минималната месечна работна заплата не може да продължава да се прилага е било само отчасти искрено сред социалните партньори. Това широко афиширано съгласие послужи за снемането на въпроса за създаване на честен и прозрачен механизъм за определяне на минималната работна заплата от списъка на известните ни „специфични препоръки“ (“Country Specific Recommendations”). Това обаче се оказва преждевременно.

В АИКБ продължаваме да смятаме ролята на Европейската комисия за придвижване на българските социални партньори към идеята за договаряне на МРЗ за един от най-благоприятните ефекти от членството на Република България в Европейския съюз. Едновременно с това виждаме, че за определени участници в общия процес е достатъчно, че очите на ЕК са били „замазани“ в достатъчна степен и че е създадено впечатление, че има устойчив напредък в посока на постигане на трипартитно споразумение за механизма на договаряне и определяне на минималната месечна работна заплата (МРЗ). **Затова Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) си запазва правото да сезира Европейската комисия за откровеното нежелание на част от участниците в преговорите за трипартитно споразумение за механизма на договаряне и определяне на минималната месечна работна заплата (МРЗ), да ги доведат до край.**

АИКБ смята, че в момента страните в тристранното сътрудничество са изправени пред избора дали сегашните „консултации“ да се извършат по същия формален начин както досега или да се направи опит, дори и при сегашното административно определяне на минималната месечна работна заплата, да се направят някакви усилия от страна на изпълнителната власт да балансира натиска за повишаване на МРЗ с някакво полезно действие в интерес на тези икономически дейности, които ще понесат истински удар с въвеждането на новия размер на МРЗ от 560 лева.

Не бихме искали тази декларация да се възприема като някаква заплаха. Макар че оптимизмът ни е значително понижен, ние оставаме с надеждата, че в даден момент ще се стигне до подписване с общо съгласие и при разумни взаимни отстъпки на трипартитно споразумение за въвеждане на нов механизъм на ДОГОВАРЯНЕ на минималната месечна работна заплата. Все пак станахме свидетели на ратификацията на Конвенция 131 на МОТ, която създаде някои важни предпоставки за постигане на споразумение. Отново ще напомним и за постигнатото известно придвижване напред в разговорите за постепенен преход към създаване на механизъм за договаряне на минималните работни заплати на ниво икономически дейности.

Асоциацията на индустриалния капитал в България вярва в потенциала на българските индустриални отношения и социален диалог. Дълго време, с отлично институционализираните си и работещи индустриални отношения, България беше дори модел и пример за подражание за страните от Централна и Източна Европа. Време е да се върнем към тези практики и да преодолеем сегашната стагнация в социалния диалог. Смятаме, че можем да постигнем това чрез възстановяване на доверието между социалните партньори и чрез определени иновации в индустриалните отношения. По-долу ще представим за пореден път данните, илюстриращи необоснования, волунтаристичен и рязък ръст на минималната работна заплата, като този път сведенията са за периода 2000 – 2017/2018 г.

1. Административно определената минимална работна заплата расте „експлозивно“ на фона на останалите икономики в ЕС – „стара“ Европа, „нова“ Европа, както и Турция.

Данните за ръста на минималната работна заплата в Република България са дадени по-долу в Таблица 1 в евро.

Таблица 1.

Минимална работна заплата (МРЗ) в България по тримесечия за 2000 – 2017

№	Год. – Тримес.	2000- 1	2000- 2	2000- 3	2000- 4	2001- 1	2001- 2	2001- 3	2001- 4
1	МРЗ в EURO	38,35	38,35	38,35	40,42	40,42	43,65	43,65	51,38
2	Год. – Тримес.	2002- 1	2002- 2	2002- 3	2002- 4	2003- 1	2003- 2	2003- 3	2003- 4
3	МРЗ в EURO	51,38	51,38	51,38	51,38	56,28	56,28	56,28	56,28
4	Год. – Тримес.	2004- 1	2004- 2	2004- 3	2004- 4	2005- 1	2005- 2	2005- 3	2005- 4
5	МРЗ в EURO	61,36	61,36	61,36	61,36	76,69	76,69	76,69	76,69
6	Год. – Тримес.	2006- 1	2006- 2	2006- 3	2006- 4	2007- 1	2007- 2	2007- 3	2007- 4
7	МРЗ в EURO	81,79	81,79	81,79	81,79	92,03	92,03	92,03	92,03
8	Год. – Тримес.	2008- 1	2008- 2	2008- 3	2008- 4	2009- 1	2009- 2	2009- 3	2009- 4

9	MPЗ в EURO	112,49	112,49	112,49	112,49	122,71	122,71	122,71	122,71
10	Год. – Тримес.	2010- 1	2010- 2	2010- 3	2010- 4	2011- 1	2011- 2	2011- 3	2011- 4
11	MPЗ в EURO	122,71	122,71	122,71	122,71	122,71	122,71	122,71	138,05
12	Год. – Тримес.	2012- 1	2012- 2	2012- 3	2012- 4	2013- 1	2013- 2	2013- 3	2013- 4
13	MPЗ в EURO	138,05	148,28	148,28	148,28	158,50	158,50	158,50	158,50
14	Год. – Тримес.	2014- 1	2014- 2	2014- 3	2014- 4	2015- 1	2015- 2	2015- 3	2015- 4
15	MPЗ в EURO	173,84	173,84	173,84	173,84	184,07	184,07	194,29	194,29
16	Год. – Тримес.	2016 – 1	2016 – 2	2016 – 3	2016 – 4	2017 – 1	2017 – 2	2017 – 3	2017 – 4
17	MPЗ в EURO	214,75	214,75	214,75	214,75	235,20	235,20	235,20	235,20
18	Год. – Тримес.	2018 – 1	2018 – 2	2018 – 3	2018 – 4	2019 – 1	2019 – 2	2019 – 3	2019 – 4
19	MPЗ в EURO	260,76	260,76	260,76	260,76	286,32	286,32	286,32	286,32

Фиг. 1. Динамика на минималната работна заплата в Република България в периода 1999 – 2018 г.

Данните за стойностите на минималната работна заплата за страните от ЕС, които имат нормативно закрепена МРЗ и Турция за периода 2000 – 2018 и съотношение МРЗ2018 / МРЗ2000, са както следва:

Таблица 2

Данни за минимални месечни заплати през 2000 г. и през 2018 г. (МРЗ2000 и МРЗ2018) и съотношението МРЗ2018/МРЗ2000

№	Държава	МРЗ 2018	МРЗ 2000	МРЗ 2018 / МРЗ 2000	Нарастване проценти (%)*	в
1	Румъния	407,86	24,53	16,6269	1562,69%	
2	България	260,76	34,26	7,6112	661,12%	
3	Естония	500,00	89,48	5,5878	458,78%	
4	Словакия	480,00	94,34	5,0880	408,80%	
5	Латвия	430,00	85,02	5,0576	405,76%	
6	Унгария	418,47	100,12	4,1797	317,97%	
7	Чехия	468,87	110,79	4,2321	323,21%	
8	Литва	400,00	107,05	3,7366	273,66%	
9	Полша	480,20	161,11	2,9806	198,06%	
10	Хърватско	465,72	204,70	2,2751	127,51%	
11	Словения	842,79	373,35	2,2574	125,74%	
12	Турция	380,16	201,62	1,8855	88,55%	
13	Португалия	676,67	371,27	1,8226	82,26%	
14	Люксембург	1998,59	1191,13	1,6779	67,79%	
15	Испания	858,55	495,60	1,7323	73,23%	
16	Белгия	1562,59	1095,89	1,4259	42,59%	
17	Нидерландия	1594,20	1092,00	1,4599	45,99%	
18	Франция	1498,47	1049,49	1,4278	42,78%	
19	Гърция	683,76	542,69	1,2599	25,99%	

*Процентът на нарастването на МРЗ е равен на резултата изчислен по формулата:

PCOTROTMS = [(MP3 2017 – MP3 2000) / MP3 2000] x 100 ; PCOTROTMS = Per Cent of the Raise of the Minimum Salary.

Вижда се, че съотношението между стойността на минималните месечни заплати за 2000 г. и 2018 г. (съотношение MP3 2018/MP3 2000) за България е 7,6112.

Увеличението на минималната месечна работна заплата през 2017 г., в сравнение с 2000 г. е 661,12%.

България и Румъния имат стремителен, експлозивен ръст на минималната работна. Държавата с третия „резултат“ в тази класация е Естония с повече от 200 (двеста) процента по-нисък ръст на минималните работни заплати спрямо България.

Докато за останалите европейски страни ръстът на MP3 към 1 юли 2018 г. е незначително по-голям в сравнение с 2016 и 2017 г. или дори е останал със същия размер, в Румъния и България растежът запазва и ускорява стремителния си ръст.

Данните от Румъния са по-скоро тревожни от колкото успокояващи. От край време, Румъния води класацията ръст на размера на минималната работна заплата. Румъния обаче не е във валутен борд, там няма здравословните ограничения върху безконтролното и „политически мотивираното“ харчене, характерни в някаква степен за България. Това води до сериозни проблеми, които са надлежно отбелязани от Европейската комисия в така наречените специфични препоръки за отделните страни от ЕС (“country specific recommendations”). В специфичните препоръки за Румъния за 2018 г. четем:

„На 16 юни 2017 г., Съветът реши в съответствие с Член 121(4) от Договора за функциониране на Европейския съюз (Treaty on the Functioning of the European Union – TFEU), че през 2016 г., в Румъния е забелязано съществено отклонение от средносрочната цел. С оглед на установеното значително отклонение, на 16 юни 2017 г., Съветът препоръчва на Румъния да вземе необходимите мерки за да осигури положението, че номиналният ръст на нетните първични правителствени разходи няма да надхвърли 3,3 % през 2017 г., в съответствие с годишното структурно „изглаждане“ на 0,5 % от БВП.

На 5 декември 2017 г., Съветът установи, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръките на Съвета от 16 юни 2017 г., и издаде преразгледана препоръка. В новата препоръка, Съветът поиска от Румъния да вземе необходимите мерки за да осигури положението, че номиналният ръст на нетните първични правителствени разходи няма да надвиши 3,3 % през 2018 г., в съответствие с годишното структурно „изглаждане“ на 0,8 % от БВП.

На 20 юни 2018 г., Съветът установи, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 5 декември 2017 г. Нещо повече, въз основа на данните от 2017 г., е открито съществено отклонение на Румъния от препоръчаната корекция през 2017 г. В съответствие с Член 121 (4) от Договора за функциониране на Европейския съюз (TFEU) и с Член 10 (2) от Council Regulation (EC) No 1466/97, Комисията отправи предупреждение до Румъния на 23 май 2018 г., че през 2017 г. е забелязано сериозно отклонение от корекционната пътека към средносрочната бюджетна цел.

На същата дата, Съветът прие последваща препоръка, която потвърждава необходимостта Румъния да предприеме необходимите мерки за да осигури положението, че номиналният ръст на нетните първични правителствени разходи няма да надхвърли 3,3 % през 2018 г., в съответствие с годишното структурно „изглаждане“ на 0,8 % от БВП. Въз основа на пролетната прогноза на Комисията за 2018 година има риск от отклоняване от тази препоръка през 2018 г.“ [3].

Разходите на Румъния в публичната сфера определено не са съобразени нито с препоръките на Европейската комисия, нито с икономическото благоразумие. По тази причина в Румъния е на лице много тревожен тренд на инфлацията – тя е европейски лидер по този показател. Ние с безпокойство следим това развитие на нещата, защото Румъния е наш важен търговски партньор и евентуални икономически сътресения в нея ще се отразят неблагоприятно и на нашата икономика. Числата изглеждат още по-драстично, ако се направи сравнение спрямо подготвяната минимална месечна работна заплата за 1 януари 2019 г. – 560 лева. Сега вече процентът на увеличението за България ще бъде 735,73 %.

2. Минималната работна заплата представлява неприемливо голям дял от средната работна заплата за страната.

Данните са не по-малко красноречиви, ако направим проверка за съотношението между средната месечна работна заплата (CP3) в България и на минималната работна заплата (MP3).

По-долу представяме данни за това съотношение по тримесечия, като стойността на минималната работна заплата е увеличена с 11,09 % процента, тоест изчислили сме своеобразна средна брутна минимална работна заплата (СМРЗ). Изчислявайки съотношението $CP3/(1,1109 \times MP3)$, ние отчитаме влиянието на средния размер на допълнителните възнаграждения за страната, най-вече надбавката за придобит трудов стаж и професионален опит, позната ни като „клас“. С отчитане на това допълнително трудово възнаграждение, резултатите по области са представени в Таблица 3а, а резултатите по икономически дейност – в Таблица 3б. ($СМРЗ=1,1109 \times MP3=566,61$).

Таблица за дял на $СМРЗ=(1,1109 \times MP3)$ от средната работна заплата (CP3) по области в проценти.

	Област	CP3 по области в лева	1,1109xMP3 като дял от CP3 по области в %	MP3 като дял от CP3 по области в %
1	София (Столица)	1504	41,37%	37,23%
4	София	1109	56,10%	50,50%
2	Стара Загора	1096	56,77%	51,09%
3	Варна	1054	59,03%	53,13%
5	Враца	1040	59,82%	53,85%
7	Разград	1002	62,09%	55,89%
6	Пловдив	991	62,78%	56,51%
8	Габрово	982	63,36%	57,03%
9	Бургас	918	67,77%	61,00%

10	Русе	914	68,07%	61,27%
16	Ловеч	906	68,67%	61,81%
19	Ямбол	901	69,05%	62,15%
11	Шумен	899	69,21%	62,29%
15	Велико Търново	885	70,30%	63,28%
14	Пазарджик	877	70,94%	63,85%
13	Търговище	872	71,35%	64,22%
21	Перник	871	71,43%	64,29%
12	Плевен	863	72,09%	64,89%
23	Кърджали	849	73,28%	65,96%
22	Смолян	841	73,98%	66,59%
20	Сливен	839	74,15%	66,75%
18	Добрич	836	74,42%	66,99%
17	Монтана	828	75,14%	67,63%
24	Хасково	800	77,77%	70,00%
26	Кюстендил	783	79,46%	71,52%
25	Силистра	781	79,66%	71,70%
28	Видин	747	83,29%	74,97%
27	Благоевград	743	83,74%	75,37%

Таблицата е изготвена по данни на Националния статистически институт (НСИ) за третото тримесечие (Q3) на 2018 година.

Минималната работна заплата (МРЗ) е в размер на 560 лева, съгласно средносрочната бюджетна прогноза.

$СМРЗ=1,1109 \times МРЗ= 622,16$ лева.

Среден размер на допълнителното заплащане за страната по данни на НСИ = 11,09 %.

Виждаме, че в края на 2018 г. минималната работна заплата с отчитане на средния размер на допълнителното заплащане за страната достига до дял, надхвърлящ 83 % от стойността на средната месечна работна заплата. Минималната месечна работна заплата пък достига до дял, надхвърлящ 75 % от средната месечна работна заплата. В контекста на ЕС България продължава да е страната с най-високо съотношение на минималната работна заплата към средната работна заплата, като това съотношение е МНОГО над средния размер за Общността – под 43%.

През 2018 г. от 28 области на страната само в София делът на $СМРЗ=1,1109 \times МРЗ$ е под средния за ЕС. В София (Столица) той е 41,37 %. Аналогично е положението при МРЗ – делът му е 37,23%.

По показателя дял на $СМРЗ=1,1109 \times МРЗ$ от средната работна заплата, в 4 области делът е между 50 % и 60 %. В 8 области делът е между 60 % и 70 %, в 13 области – между 70 % и 80 %, а в 2 области е над 80 %. В сравнение с 2017 г. тенденцията е по-скоро негативна – нараснал е броят на областите, където делът на $СМРЗ$ от $СРЗ$ е между 70% и 80%, за сметка на броя на областите, където делът на $СМРЗ$ е между 60% и 70%.

По показателя дял на МРЗ от средната работна заплата в 7 области МРЗ е между 50% и 60% от $СРЗ$. В 15 области МРЗ е между 60% и 70% от $СРЗ$. В пет области МРЗ е над 70% от $СРЗ$.

Проследяването на изменението на размера на дела на средната брутна минимална работна заплата ($СМРЗ$) и на минималната работна заплата (МРЗ) от $СРЗ$ в регионален план показва, че на цялата територия на страната с единствено изключение София-град има неблагоприятни съотношения $СМРЗ/СРЗ$ и $МРЗ/СРЗ$. Приближаването на $СМРЗ$ и на МРЗ до $СРЗ$ действа демотивиращо на работниците с ниска и средна квалификация квалификация и по чисто психологически причини потиска повишаването на производителността на труда.

Таблица 36

Дял на $СМРЗ=(1,1109 \times МРЗ)$ от средната работна заплата ($СРЗ$) по икономически дейности (ИД) в проценти.

Икономическа дейност	СРЗ по ИД в лева	1,111xМРЗ като дял от СРЗ по ИД в %	МРЗ като дял от СРЗ по ИД в %
ИКТ	2661	23,38%	21,04%
Финансови и застрахователни дейности	1815	34,28%	30,85%
Енергетика	1804	34,49%	31,04%
Добивна промишленост	1656	37,57%	33,82%
Професионални дейности и научни изсл.	1645	37,82%	34,04%

Държавно управление	1263	49,26%	44,34%
Хуманно здравеопазване и социал. работа	1154	53,91%	48,53%
Общо	1117	55,70%	50,13%
Образование	1073	57,98%	52,19%
Транспорт, складиране и съобщения	1040	59,82%	53,85%
Култура, спорт и развлечения	1016	61,24%	55,12%
Преработваща промишленост	1014	61,36%	55,23%
Търговия, ремонт на автомоб. и мотоц.	991	62,78%	56,51%
Операции с недвижими имоти	975	63,81%	57,44%
Селско, горско и рибно стопанство	929	66,97%	60,28%
ВиК и отпадъци	918	67,77%	61,00%
Строителство	885	70,30%	63,28%
Административни и спомагател. дейности	881	70,62%	63,56%
Други дейности	788	78,95%	71,07%
Хотелиерство и ресторантьорство	707	88,00%	79,21%

Таблицата е изготвена по данни на Националния статистически институт (НСИ) за третото тримесечие (Q3) на 2018 година.

Минималната работна заплата (МРЗ) е в размер на 560 лева, съгласно средносрочната бюджетна прогноза.

$СМРЗ=1,1109 \times МРЗ= 622,16$ лева.

Среден размер на допълнителното заплащане за страната по данни на НСИ = 11,09 %.

Когато пък правим анализ по икономически дейности, прави впечатление, че само бюджетни, финансови, монополни и олигополни сектори са под средното съотношение за ЕС. Има само едно изключение – ИКТ. Във всички сектори, които оперират на свободните конкурентни пазари, съотношението е много по-неблагоприятно от средното за ЕС. При хотелиерството и ресторантьорството регионалният „таван“ на дела на $СМРЗ=1,1109 \times МРЗ$ от средната работна заплата (СРЗ) за Благоевград – 83,74% и за Видин – 83,29% са „счупени“.

Таблица 4.

Данни за минималните месечни работни заплати (МРЗ) в страните от Европейския съюз, където има нормативно закрепени такива, за средната брутна месечна работна заплата (СРЗ) в страните от ЕС и за съотношението МРЗ / СРЗ

№	Държава	Миним. заплата	Средна месеч. заплата	СМРЗ / СРЗ	
1	BE	Белгия	1562,59	3401,00	0,4595
2	BG	България	286,32	580,00	0,5485
3	CRO	Хърватско	465,72	1124,00	0,4143
4	CZ	Чехия	468,87	1236,00	0,3793
5	EE	Естония	500,00	1291,00	0,3873
6	EL	Гърция	683,76	1060,00	0,6451
7	ES	Испания	858,55	2189,00	0,3922
8	FR	Франция	1498,47	2957,00	0,5068
9	HU	Унгария	418,47	1054,00	0,3970
10	LT	Латвия	430,00	1006,00	0,4274
11	LV	Литва	400,00	935,00	0,4278
12	LU	Люксембург	1998,59	5030,00	0,3973
13	NL	Нидерландия	1594,20	2855,00	0,5583
14	PL	Полша	480,20	1145,00	0,4194
15	PT	Португалия	676,67	1158,00	0,5843
16	RO	Румъния	407,86	975,00	0,4183
17	SK	Словакия	480,00	1138,00	0,4218

Още при МРЗ=380 лева България беше на трето място в ЕС по дял на СМРЗ от СРЗ. При МРЗ=460 лева България излезе на първо място по дял на СМРЗ от СРЗ сред страните от Европейския съюз. При сегашните намерения на правителството минималната работна заплата да достигне 560 лева (която е заложена в средносрочната бюджетна прогноза и по всичко личи, че ще ни бъде наложена след формално проведените консултации със социалните партньори), съотношението МРЗ/СРЗ ще бъде равно на 0,4937, а при отчитане на средния размер на допълнителните заплащания в страната, който е равен на 11,09%, тогава $(1,1109 \times \text{МРЗ}) / \text{СРЗ} = 0,5485$.

При това положение „лидерството“ на България в тази класация ще се оспорва само от Нидерландия и Португалия. В дадения случай изключваме от класацията Гърция, поради много специфичния характер на протичащите там икономически турбуленции. От една страна, с приемането на така наречените „непопулярни мерки“ (подложени дори на прословутия „охи“ референдум), минималната заплата в Гърция беше рязко намалена. Теоретически, това би трябвало да доведе и до намаляване на дела на МРЗ от СРЗ. Само че, очевидно е, че в Гърция е на лице и срив на средната заплата, причинен и от работа на не пълнен работен ден. Това отново „изстрелва“ нагоре съотношението МРЗ/СРЗ, т.к. това не е реално получаваното минимално възнаграждение, а теоретична величина. Реалната МРЗ е значително по-ниска поради същите причини – работа на непълнен работен ден. По тази причина, в анализа се отказваме да правим каквито и да са заключения на база на данните от Гърция (които представяме единствено в името на изчерпателността), макар че те с нищо не променят общата картина.

В заключение може да се обобщи, че на фона на страните в ЕС, които имат нормативно установена минимална месечна работна заплата, установената пред годините устойчива тенденция на поддържане на много високи съотношения МРЗ/СРЗ в България продължава и пазарът на труда ще продължи да бъде деформиран по възможно най-неприемлив начин.

3. Нарастването на административно определяната минимална работна заплата изпреварва договоряните минимални работни заплати по отрасли и браншове.

Много показателен е фактът, че нарастването на административно определяната минимална работна заплата изпреварва договоряните минимални работни заплати по отрасли и браншове. По-долу, в Таблица 5. са представени данни за 28 сектора/отрасъла в българската индустрия. Тя обхваща така наречената „реална икономика“ като цяло.

В Таблица 5 е направено сравнение между съотношенията на минималните заплати, **договорени между браншовите профсъюзи и браншовите работодателски организации в ОКТД и БКТД** през 2018 г. и 2001 г. В редица случаи последното колективно договаряне е проведено преди 2018 г., като датата му е отбелязано във втора колона. Когато последната договорена стойност за минимална месечна работна заплата е по-малка от определената от държавата за 2018 г., валидна е стойността на МРЗ от актуалното постановление и се взема за извършване на изчисленията [4].

Таблица 5.

Данни за месечните минимални работни заплати, валидни през 2018 г. по отрасли (браншове), договорени между браншовите профсъюзи и браншовите работодателски организации в ОКТД и БКТД. Данни за съотношението между минималните заплати валидни за 2018 г. и 2001 г.

№	Отрасъл / бранш	МРЗ2018 в EUR	МРЗ2018/МРЗ2001
1	Енергетика – обслужващ персонал	312,91	6,0002
2	Туризм (договорено през май 2016)	260,76	6,0000
3	Енергетика – квалифициран персонал	391,14	5,9999
4	Минно дело (договорено през март 2017)	365,06	5,1001
5	Транспорт (договорено през юли 2015)	338,99	5,1000
6	Здравеопазване (договорено през 2014 – приета е МРЗ)	260,76	5,1000
7	Земеделски кооперации (договорено през 2007 – приета е МРЗ)	260,76	5,0825
8	Птицевъдна промишленост (договорено през юни 2013)	260,76	4,6365
9	Захарна промишленост (договорено през юни 2013 – приета е МРЗ)	260,76	4,6365
10	Шивашка промишленост (договорено през 2007 – приета е МРЗ)	260,76	4,6365
11	Преработване на плодове и зеленчуци (договорено през 2002 – приета е МРЗ)	260,76	4,6365
12	Текстилна промишленост (договорено през 2009 – приета е МРЗ)	260,76	4,6365
13	Трикоажна промишленост (договорено през 2008 – приета е МРЗ)	260,76	4,6207
14	Горско стопанство (договорено през декември 2016)	260,76	4,4347
15	Кожарска, кожухарска, обувна и галантерийна промишленост (дог. през 2013 – МРЗ)	260,76	4,4346

16	Фуражна промишленост (договорено през 2011 – приета е МРЗ)	260,76	4,6153
17	Мелничарска промишленост (договорено през 2009 – приета е МРЗ)	260,76	4,2499
18	Металообработване и машиностроене (договорено през 2017)	260,76	4,2499
19	Електротехническа и електронна индустрия (договорено през август 2016)	260,76	4,2495
20	Целулозна и хартиена промишленост (договорено през 2014)	260,76	4,2354
21	Памучна, ленена и конопена промишленост (договор. през 2006 – МРЗ)	260,76	3,9229
22	Производство на растителни масла (договорено през 2008 – приета е МРЗ)	260,76	3,9229
23	Металургия (договорено през май 2017)	286,32	3,7340
24	Строителство	299,87	3,6655
25	Търговия (договорено през декември 2015)	260,76	3,6429
26	Водоснабдяване и канализация (договорено през април 2016)	273,80	3,5702
27	Дървообработване и мебелна промишленост (договорено през 2014 – приета е МРЗ)	260,76	3,5171
28	Тютюнева промишленост (договорено през 2014 – приет е МРЗ)	260,76	2,8333
29	Минимална работна заплата – по средносрочна бюджетна прогноза 2019	260,76	6,4512

Забележка: Отрастите са подредени по размера на съотношението МРЗ2018/МРЗ2001, което се получава за всеки от тях. Направеното сравнение между съотношенията за минималните работни заплати за 2018 и 2001 година ни позволява да сравним данните от въвеждането на промените в Кодекса на труда през 2001 година до 2018 година, тоест – до днес.

От представените данни се вижда ясно, че и в 28-те изследвани сектора (клонове) на реалната икономика в България съотношението МРЗ 2018/МРЗ 2001 е по-ниско, в сравнение със същото съотношение за минималната месечна работна заплата, определена от правителството и валидна за 2018 г.

АИКБ е на твърдото мнение, че увеличаването на МРЗ на 560 лева през 2019 г. ще доведе само до задълбочаване на тази диспропорция.

Това е още едно сериозно доказателство, че административният начин за определяне на минималната месечна работна заплата от правителството е в сериозно противоречие с реалностите в икономиката и в различните промишлености (индустрии).

И преди АИКБ е обръщала внимание на факта, че съществува дълъг списък от икономически дейности, където разликата между средния осигурителен доход (СОД) и brutната средна минимална месечна работна заплата, която отчита средния размер на допълнителните възнаграждения в Република България (в момента СМРЗ=1,1109хМРЗ), е плашещо малка. През 2014 – 2015 г. делът на СМРЗ от СОД се движеше в границите от 94,12 до 99,48 % – там, където СОД е все пак по-голям от СМРЗ и беше между 100,45 и 132,29 % – там, където СМРЗ е по-голяма от СОД.

Днес, през 2018 г., в навечерието на новата 2019 г., делът на СМРЗ от СОД в тези икономически дейности, където повишаването на МРЗ ще доведе практически до уеднаквяване на средния осигурителен доход със средната brutна минимална месечна работна заплата (СМРЗ) се движи между 92,05 до 98,16 – там, където СОД е по-голям от СМРЗ и между 100,80 и 127,85 % – там, където СМРЗ е по-голяма от СОД.

По-долу, в Таблица 6. за пореден път е дадено сравнението между стойностите на различни средни осигурителни доходи по икономически дейности, спрямо средната brutна минимална работна заплата (СМРЗ), както и спрямо предвидената минималната работна заплата за страната (МРЗ) за 2019 г., със средносрочната бюджетна прогноза.

Таблица 6.

*Въздействие на „скока“ на минималната работна заплата върху икономически дейности, където средният осигурителен доход е близо до стойността на минималната работна заплата, без и с отчитане на допълнителното заплащане за прослужено време и придобита квалификация (1,1109хМРЗ)
(Средният осигурителен доход е даден в български левове)*

№	ИД (А31)	ИД (код по НКИД)	Име на икономическата дейност (ИД)	Брой заети	Среден осигурителен доход	% от стойността на МРЗ	% от стойността на 1,1109 х МРЗ
1	А	1.49	Отглеждане на други животни (пчеларство).	586	590,06	105,37 %	94,84 %

2	B	08.12	Добив на глина и каолин	139	563,68	100,66 %	90,61 %
3	C	10.7 и 10.8 без 10.81 и 10.82	Производство на хляб, сладкарски и тестени изделия. Производство на други хранителни продукти.	36264	648,95	115,88 %	104,32 %
4	C	14 без 14.3	Производство на облекло.	78480	618,62	110,47 %	99,44 %
5	C	15	Обработване на кожи; производство на обувки и други кожени изделия.	12247	609,06	108,76 %	97,91 %
6	C	16	Производство на дървен материал; Производство на изделия от дърво и корк (без мебели).	15924	587,16	104,85 %	94,38 %
7	C	31	Производство на мебели.	22239	694,35	123,99 %	111,61 %
8	I	55, 56, 79	Хотели; Ресторанти; Туристически агенции и оператори; други дейности, свързани с туризма.	135714	556,22	99,33 %	89,41 %
9	H	49.3, 49.4	Друг пътнически сухопътен транспорт; Товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване.	95213	637,81	113,89 %	102,52 %
10	N	80	Дейности по охрана и разследване.	54261	553,50	98,84 %	88,97 %
11	Q	87, 88	Медико – социални грижи с настаняване; Социална работа без настаняване	8273	666,80	119,07 %	107,18 %
12	S, T	95, 96, 97	Ремонт на компютри, на лични и домакински стоки; други персонални услуги. Дейности на домакинствата като работодатели.	23058	488,81	87,29 %	78,57 %
13			Централен кооперативен съюз	4558	692,79	123,71 %	111,36 %
14	Q	86 без 86.1	Хуманно здравеопазване и социална работа (само за медицински сестри, акушерки и рехабилитатори)	8250	677,85	121,04 %	108,96 %
15	S	94, 91	Дейности на религиозни организации (отнася се само за Българската православна църква).	1490	684,54	122,24 %	110,04 %

*ИД – Икономическа дейност.

** НКИД – Национален класификатор на икономическите дейности в България (НКИД).

Стойността на 1,1109хМРЗ = 622,104 BGN

МРЗ = 560 BGN

Забележка: Таблицата е подготвена от Института за устойчиво икономическо развитие (ИнуИР) въз основа на официални данни на Националния осигурителен институт (НОИ) за декларирания осигурителен доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии за април 2018 г.

АИКБ констатира с голямо безпокойство, че на практика не е настъпило никакво подобрене спрямо предишните години, когато Асоциацията алармира и правителството, и социалните партньори за съвсем сходни проблеми и

диспропорции. За съжаление, положението дори се влошава, защото икономическите дейности, където повишаването на МРЗ ще създаде критична ситуация, вече са станали 15 броя с общо 330 817 (триста и тридесет хиляди осемстотин и седемнадесет) заети.

4. Позицията на АИКБ.

Във връзка с изложените по-горе факти, Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) продължава да настоява за нов подход при определянето на минималната работна заплата за страната. Многократно сме изразявали удовлетворение от факта, че поне на етапа на официалните заявления и декларации, всички социални партньори са съгласни, че досегашното положение не може да се запази. Едновременно с това, последните развития около статута на минималната работна заплата у нас ни карат да бъдем по-скептични и да очакваме значително забавяне на преговорите, което няма да е по вина на работодателите, а още по-малко на АИКБ.

Ние можем само да съжаляваме, че още веднъж сме въвлечени във формално и бутафорно „консултиране“ на размера на минималната месечна работна заплата за страната, предопределен със средносрочната бюджетна прогноза.

Още един път настояваме оттук нататък, независимо от формата, която ще вземе договарянето на минималната месечна работна заплата за страната, средносрочната бюджетна прогноза да се консултира със социалните партньори, поне в частта ѝ, където се залага минималната месечна работна заплата в перспектива.

Смятаме, че преговорите за политика по доходите, която да се опира на договаряне, което да се извършва по икономически дейности, не бива да се изоставят.

АИКБ многократно е аргументирала тезата си, че такова договаряне **окончателно би ни освободило от вече изживялата времето си практика на договаряне на минималните осигурителни доходи (прагове)**. Неплащането на осигурителни вноски вече е криминализирано. При това положение договарянето на минимални заплати по икономически дейности, в съчетание с начисляване на осигуровките върху реалните заплати, ще бъде несравнимо по-адекватно на икономическата реалност в сравнение с досегашната практика на договаряне на МОД.

На тезата за бипартитно договаряне на минималните работни заплати обикновено се опонира с аргумента, че при досегашните договаряния на МОД (които смятаме, че никога вече няма да се подновят) оставаха така наречените „празни квадратчета“ – икономически дейности, където не са се водили преговори или не са постигнати споразумения. Тази теза не е издържана, защото оценката за „слабостта“ на отрасловото и браншово колективно договаряне е абсолютно тенденциозна.

В АИКБ сме наясно, че нашите партньори от синдикатите са склонни да подценяват постигнатото в тази област, поради естественото им желание отрасловото и браншовото колективно договаряне да са по-разпространени и с много по-голямо покритие. Някои работодателски организации от своя страна са склонни да negliжират като цяло това ниво на колективно договаряне, отдавайки предпочитание на колективното договаряне на ниво предприятие или пък на преговори на национално равнище по въпроси от типа на минималната работна заплата.

Съществува достатъчен потенциал, изградена е в много голяма степен необходимата „инфраструктура“ за договаряне на минималните работни заплати по икономически дейности. Последното съответно трябва да доведе до премахване на минималните осигурителни доходи (прагове) и до осигуряване върху реалните доходи на работниците, служителите и мениджърите.

В заключение – **що се отнася до предложението на правителството минималната месечна работна заплата за страната да достигне 560 лева от 1 януари 2019 г., Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) категорично отхвърля това предложение, опирайки се на изнесените по-горе аргументи и съображения.** Според нас това поредно повишаване на МРЗ носи още по-сериозни заплахи от преди, на първо място за изброените 15 икономически дейности.

АИКБ със съжаление повтаря своето много сериозно съмнение, че повишаването на размера на МРЗ на 560 лева е предрешен въпрос.

По тази причина АИКБ се обръща към правителството и към социалните партньори с предложение за приемане на решение за своеобразна дерогация на размера на минималната месечна работна заплата в застрашените икономически дейности, които бяха посочени и анализирани по-горе.

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) предлага това да стане, като в текста на постановлението на Министерския съвет, с който се определя новият размер на минималната работна заплата, се запише, че за икономическите дейности: 1.49 Отглеждане на други животни (пчеларство); 08.12 Добив на глина и каолин; 10.7 и 10.8 без 10.81 и 10.82 Производство на хляб, сладкарски и тестени изделия. Производство на други хранителни продукти; 14 без 14.3 Производство на облекло; 15 Обработване на кожи; производство на обувки и други кожени изделия; 16 Производство на дървен материал; Производство на изделия от дърво и корк (без мебели); 31 Производство на мебели; 55, 56, 79 Хотели; Ресторанти; Туристически агенции и оператори; други дейности, свързани с туризма; 49.3, 49.4 Друг пътнически сухопътен транспорт; Товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване; 80 Дейности по охрана и разследване; 87 и 88 Медико – социални грижи с настаняване; Социална работа без настаняване; 95, 96, 97 Ремонт на компютри, на лични и домакински стоки; други персонални услуги. Дейности на домакинствата като работодатели; [без код по НКИД] Централен кооперативен съюз; 86 без 86.1 Хуманно здравеопазване и социална работа (само за медицински сестри, акушерки и рехабилитатори); 94, 91 Дейности на религиозни организации (отнася се само за Българската православна църква), **новият размер на минималната месечна работна заплата влиза в сила от 1 януари 2020 година, като до тогава за тях е валиден досегашният размер на МРЗ от 510 лева.**

АИКБ настоятелно предлага на правителството, както и на социалните партньори да подкрепят това компромисно решение, което би дало глътка въздух на изброените икономически дейности. В редица от тях niskият среден осигурителен доход се дължи на крайно неблагоприятна международна конюнктура, а в други, като частния охранителен сектор, доходи буквално са „смачкани“ от порочната система на обществени поръчки по единствен критерий – най-ниска цена.

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) апелира, в случай че правителството реши да наложи размер на МРЗ от 560 лева, считано от 1 януари 2019 година, да бъде отложено въвеждането ѝ за изброените 15 икономически дейности, така, както е предложено по-горе.

С УВАЖЕНИЕ,
ВАСИЛ ВЕЛЕВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

[1] Тогава през 2015 г. организациите на социалните партньори бяха принудени да обжалват липсата на процедура за консултации в съда, тъй като минималната работна заплата бе определена едностранно от страна на правителството, дори без изпълнение на формалните „ритуални“ процедури в НСТС. Тогава съдът задължи правителството да осъществи тази процедура, след което последва формалното провеждане на дискусиата, и потвърждаване от страна на правителството на вече обявената стойност за минималната работна заплата. (На 19 май 2015 г. съдът спря **Постановление № 419/17.12.2014 г. на Министерския съвет** за определяне на минималната работна заплата за 2015 година. Делото тогава беше заведено Асоциация на индустриалния капитал в България – АИКБ, Българска стопанска камара – БСК и Българска търговско-промишлена палата – БТПП). Вторият такъв случай беше през 2017 година. С решение № 6122 от 16.05.2017 г. по адм. дело № 1566/2017 г. Върховният административен съд – Първо отделение отмени Постановление № 22 от 2017 г., обн. в ДВ, бр. 11 от 2017 г., за определяне на нов размер на минималната работна заплата за страната за 2017 г. С този акт Върховният административен съд (ВАС) прие за основателна жалбата на четирите работодателски организации – Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска стопанска камара (БСК), Българска търговско-промишлена палата (БТПП) и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България. В нея те оспориха решението на кабинета за повишаване на минималната работна заплата от 1 януари т.г. на 460 лв. Основният аргумент на работодателските организации бе, че това е незаконно, защото не е било обсъждано в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

[2] Чл. 2 (Нов – ДВ, бр. 25 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г.) от Кодекса на труда.

[3] European Commission, Brussels, 23.5.2018 COM(2018) 422 final, Recommendation for a COUNCIL RECOMMENDATION on the 2018 National Reform Programme of Romania and delivering a Council opinion on the 2018 Convergence Programme of Romania, <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2018-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-romania-en.pdf>

[4] Източникът на данните са оригиналните колективни трудови договори, предоставени от ИА „ГИТ“, от браншовите организации на социалните партньори и от сайта на НИПА. Данните за колективното договаряне са осигурени и обработени от Института за устойчиво икономическо развитие (ИНУИР).

[В. Дума](#)

✓ АИКБ срещу повишаването на минимална заплата

Повишаването на минималната заплата да се отложи за 15 икономически дейности, предлагат от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Становището ще бъде предоставено на вицепремиера Марияна Николова, на министъра на труда и социалната политика Бисер Петков и на секретаря на НСТС Васка Шушнева, както и на социалните партньори преди предстоящия Съвет по тристранно сътрудничество.

От АИКБ предлагат в постановлението на МС за определяне на новия размер на минималната заплата да се запише то да влезе в сила от 1 януари 2020 г., а не от 2019 г. Предложението се отнася за пчеларство, добив на глина и каолин, производство на хляб, сладкарски и тестени изделия, производство на други хранителни продукти, производство на облекло; обработване на кожи, производство на обувки и други кожени изделия, производство на дървен материал, на изделия от дърво и корк, производство на мебели, и за секторите хотели, ресторанти, туристически агенции и оператори, други дейности, свързани с туризма, пътнически сухопътен транспорт, товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване, дейности по охрана и разследване, медико-социални грижи с настаняване, социална работа без настаняване, ремонт на компютри, на лични и домакински стоки, други персонални услуги.

[В. Марица](#)

✓ АИКБ: Вдигането на минималната работна заплата е необосновано

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) многократно е заявявала своето отрицателно отношение към съществуващия начин на определяне на минималната месечна работна заплата (МРЗ) в страната, както и към нейното продължаващо необосновано повишаване.

От Асоциацията подчертават подкрепата си за общото становище на представителните работодателски организации, членки на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), средносрочната бюджетна прогноза да бъде консултирана с национално представителните организации на българските работодатели и със социалните партньори като цяло в рамките на законоустановените процедури в НСТС, пише dunavmost.com.

АИКБ подчертава, че залагането на минималната месечна работна заплата в средносрочната бюджетна прогноза прави последната документ от първостепенно значение в областта на въпросите на жизненото равнище, точно така, както то е дефинирано в съответното Решение на Министерския съвет. През 2018 година отбелязахме, а сега остро протестираме срещу факта, че в момента процедурата по подготовка и оповестяване на средносрочната бюджетна прогноза представлява техника за заобикаляне на изискванията на Кодекса на труда и на практика – за предопределяне на размера на минималната месечна работна заплата за страната.

Веднъж заложен в средносрочната бюджетна прогноза, размерът на минималната месечна работна заплата за страната става непроменяем, а последващата процедура по „консултиране“ на определянето му става напълно формална и дори бутафорна. Продължава да се възпроизвежда порочната практика, „консултациите“ да се провеждат единствено, за да е спазена формалната процедура. Заседанията на съответните комисии към НСТС и на самия НСТС продължават да имат изцяло „ритуален“ характер и продължават да са изпразнени от съдържание. Те нямат никакво значение за крайния резултат на обсъждане на този ключов макроикономически параметър, твърдят от АИКБ.

[Bulgaria On AIR](#)

✓ Бизнесът иска отлагане на по-високата минимална заплата. Защо?

За да се повишават доходите ни трябва да работим повече и по-добре, отсече Васил Велев пред Bulgaria ON AIR

От Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) поискаха ръстът на минималната работна заплата в 15 сектора от реалната икономика да бъде отложен през 2019 година.

"Минималната работна заплата трябва да се договаря по икономически сектори от браншовите организации на работодателите и синдикатите. Тъй като това обаче е малко вероятно да се осъществи към момента, се насочихме към по-реалистично решение", коментира в студиото на "Денят ON AIR" председателят на Асоциацията Васил Велев.

По думите му, за да бъде увеличена минималната работна заплата, държавата трябва да вземе пари от икономиката, т.е. от частния сектор под формата на данъци.

"В икономиката тези пари трябва да се изработят от хората. Това, което предлагаме е свързано със средния осигурителен доход в тези 15 сектора, а той е по-малък или около минималната работна заплата, която се предлага да бъде въведена. Това означава, че в тези икономически сектори всички ще получават еднакви възнаграждения или ще бъдат частично в сивия сектор", отбеляза Велев.

Пред Bulgaria ON AIR той отсече, че за да расте заплатата, трябва да се работи повече и по-добре.

"Заплатата не расте по заповед на някого. Тя се изработва, не се дава", подчерта още гостът в студиото на Ганиела Ангелова. За повече информация вижте [видеото](#).

[Dnes.bg](#)

✓ Ръст на минималната заплата? Бизнесът иска отлагане

Васил Велев: Заплатата не расте по заповед, тя се изработва!

От Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) поискаха ръстът на минималната работна заплата в 15 сектора от реалната икономика да бъде отложен през 2019 година.

"Минималната работна заплата трябва да се договаря по икономически сектори от браншовите организации на работодателите и синдикатите. Тъй като това обаче е малко вероятно да се осъществи към момента, се насочихме към по-реалистично решение", коментира в студиото на "Денят ON AIR" председателят на Асоциацията Васил Велев.

По думите му, за да бъде увеличена минималната работна заплата, държавата трябва да вземе пари от икономиката, т.е. от частния сектор под формата на данъци.

"В икономиката тези пари трябва да се изработят от хората. Това, което предлагаме, е свързано със средния осигурителен доход в тези 15 сектора, а той е по-малък или около минималната работна заплата, която се предлага да бъде въведена. Това означава, че в тези икономически сектори всички ще получават еднакви възнаграждения или ще бъдат частично в сивия сектор", отбеляза Велев.

Пред Bulgaria ON AIR той отсече, че за да расте заплатата, трябва да се работи повече и по-добре.

"Заплатата не расте по заповед на някого. Тя се изработва, не се дава", подчерта още гостът в студиото на Ганиела Ангелова.

[БТВ](#)

✓ В България най-престижна е лекарската професия

Най-непривлекателни за младите са професиите стругар и локомотивен машинист

Лекарската професия е най-престижната у нас. Това показва единствено по рода си проучване за рейтинга на професиите в страната. Анкетата е проведена сред служителите на 80 фирми. Целта е да изследва мотивацията на хората при избор професия.

Проучването обхваща 16 професии, в които се усеща най-силен недостиг на кадри, от четири основни за икономиката сектора: „Машиностроене“, „Електротехника“, „Медицина“ и „Транспорт“.

Проучването показва, че при избора на работа, за младите по-голямо влияние оказва не заплатата, а социалните придобивки и статуса, който дава в обществото.

Това е и причината професията лекар да води с рейтинг от близо 55 пункта, следвана от пилот и машинен инженер.

Най-непривлекателни за младите са професиите стругар и локомотивен машинист.

Преди 30 години Ангел избира професията на машинист и бързо се влюбва в нея. Днес продължава да работи с хъс и желание. Голяма част от времето си отделя за ремонт на стари локомотиви. Стресът и тежките условия на труд обаче правят работата в железниците непривлекателна.

„Професията е хубава, стига човек да си я харесва и да я работи със сърце. Просто няма кой да дойде засега. Няма кой да им обясни, няма кой да направи PR на професията“, сподели Ангел

Бизнесът се нуждае от спешен внос на 100 000 работници, за да преодолее кризата с липсата на персонал. Това обаче е краткосрочно решение, казват експертите. По-важно е да се повиши привлекателността на професиите с нисък рейтинг.

„Хората заминават на запад с очаквания там животът им да е по-добър. Ако тук им дадем живот, който включва и общественото признание и интеграцията в социума, където упражняваме нашата професията, тогава заплатата не е толкова важна”, коментира д-р Милена Ангелова, главен секретар на АИКБ.

За повече информация вижте [видеото](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[Investor.bg](#)

✓ ИПИ: Непредвидените бюджетни разходи растат в предизборни години

Безконтролните публични разходи в края на годината изглеждат като неприятно дежавю от 2008 г., пише в анализа на Калоян Стайков

С приближаването на коледните и новогодишните празници започва и ударното харчене на бюджетния излишък, който по последни данни на Министерството на финансите е около 2,8 млрд. лв. към края на октомври 2018 г. Нивото му е малко по-високо в сравнение със същия период на предходната година, но това означава само едно – още повече непрозрачни, непредвидени и, най-вероятно, неефективни разходи, коментира Калоян Стайков от екипа на Института за пазарна икономика.

През последните три години правителството не пропуска възможността да се похвали с натрупания бюджетен излишък, като отдава изцяло заслугата за това на по-добрата събираемост и борбата с контрабандата. Това може и да е така, но към момента изглежда съмнително, тъй като нито в закона за бюджета, нито в средносрочната бюджетна прогноза, нито в Националната програма за реформи има оценка на този ефект. Т.е. не е ясно с колко и дали изобщо са се увеличили приходите в бюджета в резултат на правителствените усилия.

Всъщност през последните години излишъците се трупат основно от по-доброто от планираното развитие на икономиката и превишение на трансферите над разходите по линия на европейските средства. Правителственият принос към бюджетния излишък се изразява най-общо в:

- Подценяване на макроикономически показатели, което води до по-висока от очакваната събираемост;
- Надценяване на разходи, основно капиталови, които не се изпълняват в пълен размер;
- Целенасочено отлагане на планирани разходи за края на годината.

В резултат на това през последните три години към октомври правителството отчита голямо преизпълнение на приходите над разходите, въпреки че през последните три години бюджетната прогноза предвижда дефицит. Ако тази разлика не се „усвои“ до края на годината, тя автоматично отива във фискалния резерв, което усложнява използването ѝ, затова в края на годината започва трескава надпревара за надуване на разходите. Така през ноември 2017 г. са изхарчени около 184 млн. лв. допълнителни разходи. Въпреки че част от тях са първоначално предвидени в бюджета за годината, отпускането им с постановление на Министерски съвет, както и високата им концентрация – над 50%, в последните два месеца на годината, ги прави по-скоро непредвидени.

През 2018 г. излишъкът до края на октомври е с около 350 млн. лв. по-висок в сравнение със същия период на 2017 г., което изглежда автоматично води и до по-високи непредвидени разходи – около 283 млн. лв. през ноември 2018 г. Най-големите разходи са за ремонт на руските самолети – 64 млн. лв., коледни надбавки към пенсиите – 51,6 млн. лв. и 25,4 млн. лв. за Държавната комисия по сигурността на информацията за покупка на имот.

Ситуацията през декември изглежда още по-трагична. Непредвидените разходи от излишъка през целия декември 2017 г. са в размер на близо 1,3 млрд. лв., докато само за първите две седмици на декември 2018 г. са отпуснати непредвидени разходи в размер на над 1,6 млрд. лв. Най-голямото перо от тях са средствата за магистрала „Хемус“, но при тях има голяма уловка. Тъй като средствата не могат да се изхарчат до края на годината, – те автоматично отиват във фискалния резерв, освен ако не бъдат преведени на ресорното министерство, което да ги спести в „отделно открита негова банкова сметка за чужди средства за изплащане на задължения“ по силата на постановление на МС.

С други думи правителството създава специална целева сметка във фискалния резерв, която ще обслужва само тази дейност, както направи през предходните две години с отпуснатите допълнителни средства от бюджета за Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (т.нар. саниране).

Към това перо се добавят още 158 млн. лв. за различни проекти, финансирани от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, 35 млн. лв. за Министерството на вътрешните работи, 23 млн. лв. за Министерски съвет за „софтуерната осигуровка за програмни продукти на Майкрософт“. Към тях се добавят и 2,4 млн. лв. за плащане на данък сгради и такса смет от страна на областните администрации, въпреки че крайният срок за плащане на местните данъци и такси изтича в края на октомври, което за пореден път ясно показва, че държавата не е изряден платец.

Предвид нарастващия риск от забавяне на световната и европейската икономика през следващите 1-2 години, безконтролните публични разходи в края на годината изглеждат като неприятно дежавю от 2008 г. (макар и в по-малък размер), когато правителството изхарчи около 2,5 млрд. лв. от бюджетния излишък в навечерието на икономическа криза. Нещо повече – харченето на пари набързо, непрозрачно, без оценка на ефектите и без обсъждане едва ли може да доведе до нещо хубаво. Ако управляващите толкова искат да изхарчат, вместо да спестят парите, поне могат да определят една

стратегическа цел, например образование, да изготвят 3-5-10-годишен план за подобряване на качеството му, който да е финансиран с излишъка от 2018 г. Така хем ще се усвояват пари, хем ще се намери най-ефективната им употреба.

Е, протестиращите строителни фирми може и да не са доволни, но пък чрез инвестиции в човешки капитал потенциалът на икономиката, а оттам и жизнения стандарт, като цяло може да се увеличи.

✓ Френският бюджетен дефицит може да надхвърли 3,4% от БВП догодина

Макрон обяви повишаване на заплатите за най-бедните работници и намаляване на данъците за повечето пенсионери, опитвайки се да успокои протестите

Френският бюджетен дефицит догодина вероятно ще надхвърли тавана от 3 процента от брутния вътрешен продукт (БВП), определен от ЕС, и ще достигне 3,4 процента, каза пред в. "Журнал дю диманш" председателят на Националното събрание Ришар Феран, цитиран от Ройтерс и БТА.

Очакванията са, че Франция ще наруши правилото за дефицита в еврозоната, след като президентът Еманюел Макрон направи отстъпки под натиска на антиправителствени протести по-рано този месец, отваряйки дупка от 10 милиарда евро (11 милиарда евро) в бюджета.

Поемаме отговорността да имаме по-висок от очакваното дефицит, вероятно 3,4 процента от БВП, посочи той.

Говорител от френското министерство на икономиката отказа да коментира новината.

Макрон обяви повишаване на заплатите за най-бедните работници и намаляване на данъците за повечето пенсионери, опитвайки се да успокои протестите на "жълтите жилетки", продължаващи вече близо месец. Преди обявените от Макрон мерки се очакваше дефицит от 2,8 процента през 2019 година.

Еврокомисарят по икономическите и финансови въпроси Пиер Московиси каза в четвъртък, че преминаване на прага от 3 процента при дефицита на Франция може да бъде прието, ако е временно.

[News.bg](#)

✓ Горанов: Бюджет 2019 може да се изпълни само от кабинета "Борисов-3"

Бюджетът отразява и политическите намерения на правителството за какво и как да изразходва парите, които е събрало от българските граждани. Това се казва в интервю на финансовия министър Владислав Горанов пред "24 часа".

"Този бюджет може да бъде изпълнен само от този кабинет. Видяхме през 2017 г., за кратко, как друг кабинет конюнктурно и бързо влоши показателите в бюджета. Аз съм убеден, че имаме политически капацитет да запазим управляващото мнозинство и да запазим приоритетите, които са общоприети, или поне подкрепени от по-голямата част от българските граждани", категоричен е министърът.

Според него образованието, подобряването на инфраструктурата и на административното обслужване са основните предпоставки за по-добро качество на живот и за по-успешно развитие на обществото и затова за тези сфери са предвидени повече средства през 2019 г.

Припомняме, на 14 декември, президентът Румен Радев даде на Конституционния съд определени текстове от Закона за държавния бюджет. Държавният глава иска да се провери дали е в съгласие с Конституцията това, че не се предвижда определена сума от първата концесионна такса за аерогара София да постъпи във Фонда за пенсиите, както и това, че не се позволява пенсионери да бъдат назначавани като държавни служители.

По думите на Горанов правителството успява да направи бюджета един по-голям инструмент за преодоляване на неравенствата. Това се дължи на нарастването на икономиката и на всички показатели на макрониво и дава за пример увеличението през 2018 г. на брутния вътрешен продукт (БВП) с 30 % и на данъчните приходи с 40 % спрямо 2014 г., убеждава Горанов.

Според финансовия министър: "Бюджетът преразпределя от една много по-голяма икономика, която е резултат от положителните процеси от последните няколко години". Той тълкува това като по-голяма производителност на българския народ и изтъква, че данъците остават непроменени.

"Тук ще видите и половин милиард повече за здравеопазване. Тоест, основната част от произведеното отива за преодоляване на неравенствата и то без да се увеличават данъците. Това е отношението на сегашното управление през Новата година", твърди министърът.

За увеличението на заплатите в администрацията Владислав Горанов обръща внимание, че за първи път от 2008 г. се извършва хоризонтално увеличение на възнагражденията. Той разяснява, че целите са поне две - от една страна, това да е адекватно на процесите в реалната икономика, а от друга, да се притисне реалният сектор и той да осъзнае, че цената на труда не може да е източник на конкурентоспособност.

"Видяхме, че през дългите години, когато ниските данъци и ниската цена на труда бяха източник на конкурентоспособност, освен да се задълбочи неравенството и да напуснат огромен брой млади умове, да отидат в Европа, където цената на труда е по-висока, друго не успяхме да постигнем, макар и късно трябва да осъзнаем, че цената на труда не е само фактор на производителността", каза Горанов.

Дни след като на заседание на Министерския съвет бяха преразпределени над 1 млрд. лева от пари, определени като излишък, Владислав Горанов уверява, че правителството няма да направи нито един разход над одобрените със Закона за бюджета.

Дебатът относно гъвкавостта на изпълнителната власт при преразпределението на бюджета е безкраен и с тенденция за намаляване на правомощията на правителството, увери финансист номер 1. Съгласно последните изменения в Закона за публичните финанси на правителството се предостави възможността да прави това с публичен нормативен акт.

Горанов обясни, че ако има преизпълнение на приходите, те не могат да бъдат изхарчени (без парламентарно одобрение - б.р.). "И второ - правим уговорката, че по Конституция Министерският съвет е отговорен за изпълнението на бюджета. Би

било грешка, небалансирано би било, ако на МС не е оставена никаква гъвкавост по отношение на изпълнението на бюджета", заяви Владислав Горанов.

[Дневник](#)

✓ **Националните интереси ще са приоритет при изграждането на "Турски поток", заяви Петкова**

Националните интереси и следване на европейските правила ще бъдат приоритет при изграждането на "Турски поток". Не сме заложници на битка. Това заяви министърът на енергетиката Теменужка Петкова в ефира на Би Ти Ви.

"Турски поток" стана факт на територията на Турция, това, за което в България работи, е реализацията на нашата концепция за изграждане на газоразпределителен център. По нея работим заедно с ЕК, подкрепя се от Европейската комисия и предвижда няколко основни елемента", каза Петкова. По думите ѝ концепцията е България да изгради липсващата инфраструктура, която да даде възможност да доставяме природен газ от поне три източника, изграждане на борса за търговия с природен газ.

В концепцията е включен и анализ на възможността за разширяване на газопреносната инфраструктура на територията на България до границата със Сърбия. "Какво решение ще вземе Русия трябва да бъде съгласно европейските правила. България стриктно следва европейското законодателство в областта на енергетиката, по-специално на природния газ. Не бива да се повтарят стари грешки", каза тя.

Тя коментира и темата с Енергийната стратегия на страната ни, която бившият министър на икономиката Румен Овчаров определи като източник на финансиране на определени фирми, цитиран от медията. "Изненадана съм от тези думи. Стратегията е със срок до края на 2020 г. Правителството направи актуализация на стратегията и трябва да се определи кой трябва да вземе решение за реализацията на проекта. В третата фаза на проекта ще се даде гаранция, че страната ни няма да бъде ощетенa", подчерта тя.

Петкова припомни, че България подкрепя диверсификацията на доставките и работи активно за изграждането на интерконектора с Гърция и терминала за втечен природен газ в Александруполис, от който ще се доставя природен газ от различни източници.

[Bloomberg TV](#)

✓ **Подемът на българската литература – свидетелство за доброто развитие на книгоиздаването у нас**

Велизара Добрева, председател на УС на Асоциация Българска книга, Бизнес старт, 17.12.2018

Доброто развитие на българската литература свидетелства за доброто развитие на книгоиздаването. Когато собствената литература е в подем, това е доказателство, че и книгоиздаването е. Това каза Велизара Добрева, председател на УС на Асоциация "Българска книга", в предаването „Бизнес старт“ с водещ Живка Попатанасова.

Добрева коментира настоящата посока на книгоиздаването у нас, като обърна внимание на важноста на всеки член от екипа по създаването на една книга.

„Трябва да имаме предвид, че наистина издателствата са двигателят на издаването на книги, но самостоятелно те не могат да постигнат необходимото. Трябва да отдадем абсолютното уважение към авторите и писателите, да се подчертае изключителната роля на преводачите. Важни са и илюстраторите. Ролята им, особено в детската литература, е от изключително значение“.

Според госта големият дял на преводна литература у нас помага на страната ни да се движи успоредно с останалите държави. Най-превеждани са книги от английски език, следвани от тези на немски, посочи още Добрева.

Тя отбеляза, че динамичният свят, в който живеем, засяга и издателската среда.

„Издавателският бизнес е подчинен на непрекъснати промени. Необходима е много висока степен на иновативност, за да оцелее и да се развива той“.

Новите технологии дават и много нови възможности, отбеляза Добрева.

„Днес благодарение на технологиите издателите имат възможност за бърз достъп до читателите си. Това им помага да подбират по-добра продукция и да се свързват по-бързо с купувачите си и от гледна точка на маркетинга“.

✓ **Какви са промените в Закона за БНБ?**

Борис Петров, финансист и бивш представител на БНБ в Комитета за финансова стабилност на ЕЦБ, Бизнес старт, 17.12.2018

Основните промени в Закона за Българската народна банка (БНБ), приети от Народното събрание, са свързани с гарантирането на независимостта на Управителния съвет на БНБ и на членовете му при взимане на решения. Друга важна стъпка е решението БНБ да няма възможност пряко и непряко да финансира правителството, както и да не може директно да финансира европейски организации. Това каза Борис Петров, финансист и бивш представител на БНБ в Комитета за финансова стабилност на ЕЦБ, в предаването „Бизнес старт“ с водещ Христо Николов.

Петров коментира и възможността БНБ да налага макропруденциални мерки, насочени срещу прекомерния кредитен растеж, както и възможността на банката вече да контролира съотношението между размера на кредита и обезпечението, както и размера на кредита и дохода на кредитополучателя.

„На БНБ се дават такива правомощия, като целта е да се заздравят устоите на банковата система, така че при един прекомерен кредитен растеж и последваща реализация на определени негативни макроикономически условия, банките да не могат да реализират по-високи от очакваните загуби и да бъдат добре защитени“.

Според финансиста разумното съотношение на жилищен кредит е той да покрива около 60% от стойността на жилището. Все пак зависи и в каква степен имаме отделяне на пазара на жилищни имоти от устойчивите стойности, добави той.

Изчисляването на размера на месечните вноски спрямо доходите трябва да има предвид до каква степен той е подложен на риск, коментира Петров.

„Ако считаме, че в една икономическа система заетостта е подложена под по-висок риск, този коефициент би следвало да бъде малко по-висок, тоест по-консервативен“.

По повод исканията на България за присъединяване към Банковия съюз и ERM II Петров изрази мнение, че страната ще успее да се справи с поставените срокове.

„Наблюдавайки амбицията, с която държавните институции работят по темата присъединяване към Европейския валутен механизъм и към Единния надзорен механизъм, аз имам увереността, че макар и амбициозни, тези срокове ще бъдат посрещнати. Още повече, че в производството на подзаконовни нормативни актове са включени много по-малко институции. Не се минава през Народното събрание, минава се само през Министерски съвет и през съвсем по-лесен режим на приемане на подзаконовни нормативни актове и експертни съвети“.

✓ Икономисти: Търговската война ще е най-голямата заплаха за американската икономика през 2019 г.

Повечето експерти очакват следваща рецесия през 2020 г.

Търговската война между САЩ и Китай ще бъде най-голямата заплаха за американската икономика през 2019 г. според 47,3% от анкетираните в скорошно проучване на The Wall Street Journal.

20% от участвалите в изследването определят като най-рискови разпродажбите на финансовите пазари, 12,7% смятат, че основната пречка за САЩ ще са забавящите се бизнес инвестиции, а едва 9% посочват като основен риск глобалното икономическо забавяне.

Президентът на САЩ Доналд Тръмп счита за най-сериозна заплаха за икономиката политиката на Федералния резерв и покачването на лихвените проценти. Централната банка посочи, че действията ѝ са необходими, за да се предотврати прегряване на американската икономика. Едва 7,3% - или четирима респонденти, са съгласни с мнението на президента. Към момента текат преговори между Вашингтон и Пекин, които целят постигане на споразумение в търговската война между двете най-големи икономики в света, която вече въведе мита за стотици милиарди върху стокообмена помежду им.

Дейвид Берсън, главен икономист в Nationwide Mutual Insurance Co., посочва обаче, че преговорите ще са бавни и трудни. За момента е постигнато споразумение Вашингтон да не продължава с увеличение на митата върху китайския внос и да не налага нови, докато Пекин се справи с някои искания на САЩ. Китай вече обяви отмяна на 25%-ното увеличение на митата върху вноса на американски автомобили, което въведе през юли като част от търговската война.

Запитани какви са очакванията им за следващата рецесия, повече от половината анкетираните изразяват мнение, че тя ще настъпи през 2020 г. Малко над 25% смятат, че 2021 г. ще даде началото на нова икономическа криза, а само според 10% тя ще бъде факт още следващата година.

[В. Монитор](#)

✓ Борисов се среща със зам.-държавния секретар на САЩ

Министър-председателят Бойко Борисов се е срещнал със заместник-държавния секретар на САЩ Джон Съливан, съобщиха от правителствената пресслужба. Във фокуса на разговорите са били сигурността, енергетиката, инвестициите и двустранните отношения.

Премиерът Борисов отново е уверил, че България напълно изпълнява поетите ангажименти към НАТО и препотвърди повишаването на разходите за отбрана на 2 процента от БВП до 2024 г., както и за отделяне на повече инвестиции във въоръжение и оборудване.

Заместник-държавният секретар на САЩ Джон Съливан подчертал, че България е стабилен и предвидим партньор в рамките на Алианса и на двустранна основа. Съливан е предал на премиера Борисов послание от американския президент Доналд Тръмп за значимостта за САЩ на приятелските и партньорски двустранни отношения с България и високата оценка за тях.

Акцент в срещата между Бойко Борисов и Джон Съливан е била още енергийната сигурност и сътрудничеството между двете страни в тази област.

Министър-председателят запознал Съливан с напредъка по интерконектора между България и Гърция, с амбициите на страната ни да съхрани ролята си в преноса и търговията с газ, както и с проекта "Белене".

"България води политика, насочена към гарантиране на енергийната сигурност както за страната, така и за ЕС", заявил премиерът Бойко Борисов. Той посочил, че работим активно за енергийна диверсификация и по проектите за газови връзки със съседните страни.

[Капитал](#)

✓ България е пета по ръст на разходите за труд в ЕС за периода юли – септември

Средното увеличение в ЕС е едва 2.7% на годишна база, Румъния е водеща

Разходите за труд на компаниите продължават да се повишават и през третото тримесечие на годината. В България темпът на растеж се ускорява до 8.9% на годишна база при 8.5% през второто тримесечие, показват данните на Евростат от петък. Така страната се позиционира на пето място в ЕС, а лидери са Румъния с 13.9%, Латвия с 13.2% и Литва с 10.7%. Като цяло в Централна и Източна Европа темпът на растеж на разходите за труд остава значително над средните европейски стойности – 2.7% в ЕС и 2.5% в еврозоната.

Увеличението не е изненада предвид растящите заплати в страната. През третото тримесечие средното възнаграждение в България е с ръст 7.7% на годишна база. Ключови фактори за бързия темп не само тук, но и в други държави в ЕС са повишението на минималните работни заплати и недостигът на кадри.

С най-голям ръст - развлечения и образование

Напред в класацията за разходите за труд в България излиза развлекателният сектор, които се увеличават с 15.6% през третото тримесечие спрямо година по-рано, а в хотели и ресторанти разходите за труд нарастват с 13.7%.

Очаквано на второ място са учителите с увеличение 14.8%. Индустрията и секторът на информационните и комуникационните технологии остават малко по-назад, но запазват темп над 10%. В другата крайност остава имотният сектор, където разходите за труд на компаниите са едва 1.2% над нивото от третото тримесечие на 2017 г.

Румъния продължава да води

За поредно тримесечие лидер по темп на растеж на разходите за труд сред страните членки е Румъния с 13.9%. Увеличението на заплатите в страната се дължи на целенасочена държавна политика, която в продължение на над две години повишава възнагражденията в публичния сектор и минималните заплати. Начинанието обаче излиза скъпо на бизнеса, заради което от началото на 2018 г. Румъния прехвърли осигурителното бреме изцяло върху работниците. Затова и данните на Евростат показват увеличение на разходите за заплати с 37.1% и годишен спад с цели 83.6% на "други възнаграждения", където влизат социалните осигуровки.

Увеличението на минималната заплата е фактор за растежа и в Литва и Латвия. Унгария заема четвъртото място с годишен ръст 9%, което е леко забавяне спрямо отчетените през предходното тримесечие 10.2%, основно заради понижаване на разходите за бонуси.

[БНТ](#)

✓ **Бойко Борисов участва във форума "Африка - Европа" във Виена**

Премиерът Бойко Борисов ще вземе участие на Форума на високо равнище „Африка - Европа“, който започва днес във Виена и ще продължи до утре.

Срещата е под надслов "Сътрудничество в дигиталната ера" и ще бъде открита от австрийския канцлер Себастиан Курц, от оглавяващия Африканския съюз президент на Руанда Пол Кагаме и от председателя на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер. По време на форума ще се проведат дебати по различни теми, а българският еврокомисар Мария Габриел ще направи изказване за предизвикателствата пред електронната търговия.

✓ **Над 200 държави се договориха как да спазват Парижкото споразумение за климата**

След повече от две седмици на напрегнати преговори в полския град Катовице представители на близо 200 държави приеха подробни правила за прилагане на Парижкото споразумение за климата. С него се цели ограничаване на глобалното затопляне до 2 градуса над прединдустриалните нива на средните температури.

Конференцията в миньорския град Катовице започна ден по-рано от предвиденото и завърши с повече от денонощие по-късно. Постигнатите договорености са далеч от задоволителни за застрашените от природни катаклизми бедни държави, но за големите производители на изкопаеми енергийни източници и някои странични наблюдатели успех може да се нарече самото спасяване на Парижкото споразумение за климата.

Михал Куртика, председател на конференцията за климата: Не е лесно да се постигне съгласие върху толкова специфично технически документ. Всяка крачка напред е голямо постижение, а вие направихте хиляда малки крачки напред заедно. Може да се гордеете.

Договорените процедури за изпълнение на Парижкото споразумение са изложени на 156 страници. В тях липсва твърд ангажимент за допълнително ограничаване на парниковите емисии. Както и мерки за подобряване на отчетността при наблюдението на квотите за въглеродните емисии. Това остана за договаряне на следващ етап.

Хюсеин Рашид Хасан, министър на околната среда на Малдивите: Днешното решение всъщност не решава нищо. Трябва да се договорим за нещо практично и амбициозно - драстично да намалим емисиите.

Малдивите и другите най-застрашени от климатичните промени все още нямат яснота кой и как ще осигури и разпредели договорените още в Париж 100 милиарда долара годишно за финансиране на мерките срещу глобалното затопляне.

✓ **От днес започва продажбата на електронни винетки**

От 14:00 часа започва продажбата на електронни винетки през сайта [bgtoll.bg](#), през мобилно приложение и през 500 терминала за самотаксуване. Те ще бъдат разположени в търговски обекти по пътната мрежа, предимно в бензиностанциите.

Терминалите ще оперират на 8 езика. Плащанията ще се извършват чрез дебитни и кредитни карти, както и с карти за гориво. Цените остават същите. За леките автомобили годишната електронна винетка ще струва 97 лв., месечната - 30 лв., а седмичната - 15 лв..

За леките коли се въвежда и нова уикенд винетка на цена от 10 лева, която ще важи от петък на обяд до полунощ в неделя. Важно за водачите е да въвеждат коректно регистрационния номер на автомобилите си и да внимават при попълването на срока за валидност на електронната винетка и началната дата за нейното стартиране.

✓ **Румен Радев и кралят на Йордания обсъдиха задълбочаване на политическия диалог**

Българският президент и съпругата му бяха посрещнати на тържествена церемония в Аман от краля на Йордания Абдула Втори и кралица Рания. Държавните глави на България и Йордания ще работят за създаването на съвместни предприятия в отбранителната индустрия и информационните технологии.

Задълбочаване на политическия диалог, търговско-икономическото сътрудничество, взаимни проекти в отбраната и сигурността, информационните технологии, в образованието и туризма.

Това са акценти от разговора между президента Румен Радев и краля на Йордания Абдула Втори. Това е третата им среща. За първи път се виждат през 2001 г., когато като началник-щаб Румен Радев посреща Абдула Втори в авиобаза "Граф Игнатиево".

В разговора днес са коментирали също ситуация в Близкия изток и проблемите с бежанците. От последната сирийска криза Йордания е приела над милион и 300 хиляди бежанци.

Румен Радев, президент на България: Йордания трябва да бъде подкрепяна от България и страните от ЕС, защото това е една бариера за нелегална емиграция.

Общо е желанието за сътрудничество в областта на сигурността и отбраната.

Румен Радев, президент на България: Специално с краля на Йордания имаме амбицията да направим нещо повече за коопериране на военната индустрия в двете държави, за обмен на технологии, за създаване на съвместни предприятия.

Кралят на Йордания е готов да сподели законодателните мерки, които страната му предприема за противодействие на радикализацията.

Румен Радев, президент на България: Това нещо не може да отречем, че го има в България. Ние имаме външно религиозно влияние и трябва да бъдем изключително внимателни.

Абдула II бин-ал-Хусейн, крал на Йордания: Основно общо предизвикателство остава международният тероризъм. Уникалното при България и Йордания е, че сме толерантни общества и това донякъде пречи на крайната радикализация.

Президентът Радев е впечатлен от Центъра за подготовка на специалните сили на Йордания, който посети. Обяви, че е поставил задача на нашите специални сили да разработят подобен център.

Кралят на Йордания и българският президент ще работят за скорошно отваряне на посолство на Йордания у нас. Очаква се в скоро време крал Абдула Втори да върне визитата.

По-рано президентът Радев откри българо-йордански бизнес форум, който се провежда в Аманската търговска камара, участват представители от 30 български фирми.

Подписани бяха и конкретни документи за сътрудничество.

✓ Десетки хиляди на протест във Виена

Десетки хиляди излязоха на демонстрации по улиците на Виена, близо година от началото на управлението на дясно-консервативното правителство в Австрия. Някои носеха вече прословутите жълти жилетки. Множеството се обяви срещу расистките и дясноекстремистките тенденции в политиката на управляващите. Австрия председателства Европейския съюз до края на годината.

В протеста, който премина през централните улици на Виена, се включиха минимум 17 000 души. Организаторите отчитат 50 000. Точен брой е трудно да се посочи. Демонстрацията беше сравнително мирна, преди всичко обаче беше креативна. Във въздуха се вдигаха чорапи, а плакатите обясняваха: "Расистки чорапи" или "Политиката ви мирише повече от стари чорапи".

Множеството беше организирано от социалдемократите и зелените, но към тях се присъединиха и популярната в Австрия организация „Баби срещу крайно дясното“.

Тяхната поява се счита като хвърляне на мост към следващите поколения. Все по-малко остават преживелите мракобесния национал-социалистически режим. Най-младият премиер в Европа, 32-годишният Себастиан Курц и неговото правителство с дясно-популистката.

Партия на свободата, бяха конфронтирани със скандирания "Съпротива". Те се чуваха преди 18 години, когато Австрия за първи път се управляваше от подобна коалиция. Множеството настояваше за оставката на вътрешния министър Херберт Кикл, който започна политическата кариера в обкръжението на известния австрийски десен популист Йорг Хайдер.

БНР

✓ КЕВР обсъжда предстоящото поскъпване на водата в редица градове

Пред сградата на регулатора и в Сапарева баня ще има протест срещу поскъпването на водата

Предстоящото поскъпване на водата в редица градове в страната от 1 януари ще бъде обсъждано на открито заседание в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). Пред БНР омбудсманът Мая Манолова заяви, че тя и екипът ѝ ще присъстват на заседанието.

Най-голям скок е предвиден в Бургас и в София - с 10 на сто. Единствено в Кърджали се очаква да има поевтиняване - с около 1,5 процента.

Увеличението на цените на ВиК услугите е заложено в бизнес плановете на дружествата, които бяха одобрени от общините и регулатора още преди година, обясни преди дни Ивайло Касчиев, който оглавява водната дирекция в КЕВР.

"Тези цени вече са одобрени и Комисията не може да не ги утвърди и да влязат в сила. Това ще се случи, иначе тези търговски дружества ще съдят Комисията за пропуснати ползи".

Според предложенията от Нова година най-много за вода ще плащат в Шумен, Добрич, Силистра, Варна и Враца, където кубик вода ще струва над 3 лева.

За Видин скокът може да стигне до 22 процента, но това ще стане само ако бъде въведена новата услуга „пречистване на вода“.

Във Враца и Монтана поскъпването ще бъде ограничено до прага на социалната поносимост. По този повод от регулатора отново настояха за помощи за бедните, които не могат да си плащат сметките за вода.

"Това е практика в целия Европейски съюз. Във всяка една държава има механизми за подпомагане на бедните слоеве, тъй като достъпът до вода е основно човешко право", каза Касчиев.

Жалби при омбудсмана от цялата страна

Пред БНР омбудсманът Мая Манолова съобщи, че при нея пристигат жалби заради високите цени на водата от цялата страна. Тя изтъкна, че увеличения са планирани "практически във всички ВиК дружества":

"Истината е, че поведението на КЕВР, одобряването на бизнес планове на ВиК асоциациите, които предвиждат нови и нови увеличения на цената, без да е съобразена социалната поносимост, без в това да бъдат включени реални инвестиции, това поведение води до недоволство и до гняв сред българските граждани. Имаме много жалби от страната. Имаме усилена кореспонденция във връзка със жалби срещу ВиК - Шумен, където ще отидем на място за едно последващо обсъждане на инвестиционния план. Хората по места масово са недоволни, защото се увеличава цената на водата без това да е за сметка на качеството или на някакви видими инвестиции и подобрения".

Манолова е сезирала Конституционния съд и НС заради текст в закона, който не дава възможност на гражданите да атакуват тези решения.

Недоволни излизат пред КЕВР

В 12.00 часа ще има протест пред КЕВР срещу подготвяното поскъпване на водата. Демонстрацията се организира в социалните мрежи. Протестът е политически, защото става дума за грешни политически решения, заяви пред "Хоризонт" Николай Белалов, председател на Дискусионен клуб за социална местна политика и бивш общински съветник от БСП:

"Не знам защо би дошъл десен на този протест, защото левият подход е точно този - проблемът е в концесията и оттам идват повечето недостатъци. Но който дойде, без значение какви са мотивите, щом не му харесва тази цена на водата, е прав, може да има и други решения, освен тези, които виждаме".

Протест в Сапарева баня

Протест ще има днес и в Сапарева баня - срещу честото прекъсване на електрозахранването в района. Градоначалникът Калин Гелев каза, че разбира недоволството на хората. Токът спира често - с предупреждение или без предупреждение, оплакват се бизнесмени, собствениците на над 80 къщи за гости, както и от домакинствата. Екипи на ЧЕЗ подменят част от съоръженията по трасето, слагат изолатори, прекъсвачи и това налага спиране на тока. Правили го и този уикенд, поясни кметът Гелев, който вече имал две срещи на място с представители на компанията заради ситуацията с електроподаването. Подписка по същия проблем върви и в селата Яхиново, Червен брег и Крайници. Кметицата на Яхиново Софка Скоклева каза, че вероятно и при тях ще се стигне до граждански протести по Коледа - просто се изчаква да минат процедурите след внасянето на подписките в Общината и в компанията ЧЕЗ.

✓ Жълт код за силен снеговалеж в шест области в страната, пътищата са проходими при зимни условия

За още две области е обявен жълт код за силен снеговалеж - това са Разград и Търговище. Заедно с Плевен, Ловеч, Габрово и Велико Търново предупреждението вече важи за шест области в Северна България. Очаква се да се образува нова снежна покривка от около 10 см.

Всички автомагистрала и първокласни пътища в страната са отворени за движение.

Заради снеговалежа вчера е ограничено движението единствено за тежкотоварни автомобили над 12 тона за прохода Троян - Кърнаре, Предела и пътя Девин - Михалково. Това каза в предаването "Преди всички" по "Хоризонт" Денислав Пейчев от ситуационния център на Пътната агенция. Движението по АМ "Тракия" е нормализирано след вчерашния инцидент, допълни той и отправи призив към шофьорите:

"Съветваме шофьорите наистина да карат много внимателно при зимни условия. Пътищата са отворени, проходими, но трябва наистина да са подготвени, трябва да имат заредени резервоари, заредени телефони, добри чистачки и най-важното - да карат внимателно и да спазват указанията на "Пътна полиция", защото в момента в не малко части от Западна и Северна България има сериозен снеговалеж, като снежната покривка достига 30 см на места".

Пътищата в Ловешко са проходими при зимни условия. На места има заснежени и заледени участъци. Някои четвъртокласни пътища и някои улици в града все още не са почистени. Няма места в областта без ток и вода.

Във Враца обстановката се нормализира. Пътищата са почистени и проходими при зимни условия. Няма места в областта без ток.

Пътната обстановка в Кюстендилския регион се нормализира и пътищата са проходими след обилния снеговалеж, съобщиха от Областното пътно управление. Вчера за часове беше затворен пътят Кюстендил - Дупница заради аварирал снегорин и заседнал автовоз.

Децата, които снощи бяха блокирани на хижа "Алеко", вече са по домовете си.

От Столичната община съобщиха, че през нощта екипи на снегопочистващите фирми са обработвали улици във всички райони на София. Почистват се и спирките на градския транспорт, както и подлезите. През деня екипите ще наблюдават опасните и стръмни участъци в града и ако е необходимо, те ще се обработват отново.

Заради мъгла видимостта е намалена до 100 метра в района на Русе. Видимостта е до 150 метра в района на Шипка. Възстановено е движението през проход "Предела" за всички превозни средства.

Нов 24 км участък от магистрала "Струма" ще бъде пуснат за движение днес. Министрите на регионалното развитие и благоустройството Петя Аврамова и на транспорта Росен Желязков ще открият трасето от Кресна до Сандански.

✓ Каракачанов: Македония не изпълнява договора за добросъседство

Вицепремиерът Красимир Каракачанов заяви, че Македония не изпълнява ангажиментите си по договора за добросъседство с България.

“Бих приел, че договърът е изпълнен, когато видя учебниците, по който учат децата, и ако в тези учебници има ден на въстанието против “бугарски окупатор”, ако пак пише, че цар Самуил е македонски цар, който се е борил срещу византийците и Българите - значи договърът не е изпълнен”, каза той пред журналисти в Пловдив.

Според Каракачанов договърът със Скопие е само основа за разбирателство и не ангажира автоматично България с подкрепа за членството на Македония в ЕС и НАТО.

✓ **Новаков опитва да помогне на превозвачите ни с промени в пакета „Мобилност“**

В Европейския парламент ще бъде предложена алтернатива в полза на българските превозвачи. Това ще стане въпреки приетото вече становище по пакета „Мобилност“ от Съвета на ЕС.

Българският евродепутат Андрей Новаков заяви пред БНР, че ще предложи алтернатива на задължителното връщане на превозвачите в страната им всеки 4 седмици. Той ще постави въпроса на заседание на транспортната комисия в Европарламента в началото на януари.

„Ще предложим това да се регулира, по желание на водача, ако той иска да се прибере, то тогава той има това право и то за сметка на компанията, за която работи. Ако прецени да не се прибира, може да подаде декларация, с която да показва и да не се налага да пътува тогава, когато не иска до своя постоянен адрес - в България“, каза евродепутатът.

Новаков има и други контрапредложения по спорни за България точки. Какви са те - чуите в интервюто, което ще се излъчи в предаването „Събота 150“ на програмата.

[Cross.bg](#)

✓ **Теми и гости в ефира днес**

БНТ, „Сутрешен блок“

- На живо: След обилните снеговалежи, почистени ли са републиканските пътища?
- Изборните промени: Ще се изчистят ли съмненията за честен и прозрачен вот?
- Дипломатия и исторически визити: Какви са очакванията за посещението на Папа Франциск в България. Соломон Паси, бивш министър на външните работи в правителството „Сакскобургготски“
- Как ще си купуват новите електронни винетки шофърите?
- Лекарите и пациенти, в борбата срещу грипа.

БТВ, „Тази сутрин“

- България пред прага на стратегически енергийни проекти. Министър Теменужка Петкова за „Турски поток“, АЕЦ „Белене“ и газовия хъб „Балкан“.
- На живо: Има ли критични точки по пътищата в страната след силния снеговалеж? И последна информация за участъците със затруднено движение, от ситуационния център на АПИ.
- Развързаха ли ръцете на Антикорупционната комисия, да отнема имущество при прекратено дело? Гост: Председателят на правната комисия Данаил Кирилов
- Започва продажбата на електронни винетки. Откъде и как ще се купува?
- „Чети етикета“: Защо още се пуши в заведенията и ще бъде ли затегнат контролът?
- След победата: Големият финалист от „Фермата“, в студиото на „Тази сутрин“.

Нова телевизия, „Здравей, България“

- Снежна блокада и часове километрични опашки. След тапите по магистралите, има ли виновни за непочитените пътища?
- МВР издирва мъж, прегазил полицаи при проверка. На живо: Кой е виновният и какво е състоянието на пострадалия?
- Самоубийство или убийство, какво стои зад мистериозната смърт на шефа на КАТ в Казанлък? В студиото криминалистът Ботьо Ботев.
- Ще има ли скок на заплатите догодина? Бизнесът отговаря в специално проучване на НОВА.

✓ **Събития в страната на 17 декември**

София.

- От 14.30 часа в зала „Гържествена“ на Централния военен клуб министър Красимир Вълчев ще участва в заключителен информационен ден по проекта „Твоят час“.
- От 10.00 часа в зала Триадица 2 на Гранд хотел София ще се проведе заключителна пресконференция по проект № BG05SFOP001-3.001-0011-C02 "Въвеждане на система за наблюдение и регулиране на натовареността на магистралите и съдебната администрация, създаване на стандарт за условията на труд в органите на съдебната власт и повишаване на ефективността на работата им", който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Добро управление", съфинансирана от Европейски съюз чрез Европейския социален фонд. Ръководител на проекта е г-жа Калина Чапкънова - член на ВСС.
- От 10.00 часа в преподавателска читалня на библиотеката на Университета за национално и световно стопанство (УНСС) ще се проведе официално събитие за стартиране на модернизация на съществуваща научна инфраструктура по проект BG05M2OP001-1.002-0002-C 02 „Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни (ДИГД)“.
- От 11.00 часа на ул. "Врабча" 23 ръководството на ПП АБВ ще даде пресконференция, на която ще бъде обобщена изминалата политическа година.

- От 11.30 часа в двора на православен храм „Св. Св. Кирил и Методий“ (ул. „Георг Вашингтон“ № 47, на Женския пазар) омбудсманът Мая Манолова и „златните момичета“ от ансамбъла по художествена гимнастика ще открият социална кухня „Не хаби - дари“.
- От 13.00 часа в сградата на КЕВР ще се състои открито заседание за обсъждане на изменение на цените на ВиК услугите.
- От 18.00 часа в „София Ивент Център“ (Парадайс Център) управляващият орган на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ организира годишно информационно събитие за представяне на резултатите от изпълнението на програмата към края на 2018 г.
- От 19.00 часа в зала 3 на Националния дворец на културата председателят на Народното събрание Цвета Караянчева ще връчи наградата „Студент на годината“.
- От 19.00 часа в Голяма сцена, Народен театър "Иван Вазов", ще се състои празничен концерт на ръководството на НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов".

***

Аксаково.

- От 11.00 часа в Община Аксаково ще се проведе заключителна пресконференция за представяне резултатите от проект „Социални услуги на едно гише“, с договор за безвъзмездна финансова помощ № BG05M9OP0001-4.001-0059-C01 „Транснационални и дунавски партньорства за заетост и растеж“ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд.

***

Банско.

- От 11.00 часа в Заседателната зала на Общинска администрация Банско ще се състои пресконференция, на която директорът на ОДМВР-Благоевград старши комисар Николай Хаджиев заедно с консулите на Гърция и Румъния в България ще представят информация за организацията на патрулно-постовата дейност за опазване на обществения ред и сигурността на туристите през зимния туристически сезон в Банско, осъществявана в сътрудничество между България, Гърция и Румъния.

***

Благоевград.

- От 11.30 часа на площадката за отдих след пътен възел "Сандански" в посока Гърция на АМ „Струма“, където е връзката с лот 4 Сандански - Кулата „Струма“, ще се състои официалната церемония по откриването на още 24 км от магистралата между Кресна и Сандански. На официалната церемония ще присъстват министрите на регионалното развитие и благоустройството Петя Аврамова и на транспорта, информационните технологии и съобщенията Росен Желязков, председателят на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ инж. Светослав Глосов, народни представители, кметове и др.
- От 18.30 часа в Драматичен театър „Никола Вапцаров“ Биг Бенд - Благоевград и музикално училище „Престо“ ще представят съвместен коледен концерт.

***

Варна.

- От 9.30 часа в Юнашкия салон ще се състои Национална конференция "Дете, семейство, общност - от ранна интервенция към приобщаващо образование", организирана от Фондация „Карин дом“
- От 10.00 часа в клуба на ПП ГЕРБ на ул. „Г. Бенковски“ №1 народният представител Нели Петрова ще има приемна за граждани.
- От 11.30 часа в Община Аксаково ще се проведе заключителна пресконференция за представяне резултатите от проект „Ние сме и ще бъдем Активни, по процедура BG05M9OP001-2.005 - «Активно включване», Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси», съфинансирана от Европейския социален фонд.
- От 11.00 часа в Щаба на Военноморските сили, на ул. „Преслав“ № 16, ще бъдат връчени традиционните годишни награди на редакцията на списание "Клуб Океан" за най-добър корабен екипаж, офицер, старшина, матрос и граждански служител от ВМС.

***

Велико Търново.

- От 11.00 часа в РНБ „П. Р. Славейков“ ще бъде открита Коледна изложба - базар с ръчно изработени изделия от Клуба по битова култура при НЧ „Надежда - 1869“ - Велико Търново.
- От 14.00 часа в Ателието по керамика и изобразително изкуство при Младежки дом ще се проведе работилница за опаковане на коледни подаръци.

***

Видин.

- От 13.00 часа в заседателната зала на Общински съвет-Видин кметът на Община Видин ще присъства на обществено обсъждане на тема: „Подготовка на проектно предложение на Община Видин с наименование „Регистрация и адаптация на Синагога - Видин в туристически обект "Културен център" „Жул Паскин“.

***

Горна Оряховица.

- От 18.30 часа в НЧ „Напредък-1869“ Държавна опера - Русе представя „Виенски меланж“ с музиката на Франц Лехар, Имре Калман, Йохан Щраус и др. Диригент Владимир Бошнаков, с участието на Даниела Караиванова, Глория Кънева, Иван Пенчев и др.

***

Монтана.

- От 17.00 часа във фойето на Общинския младежки дом в областния град Младежка банка - Монтана организира благотворителен Коледен базар по повод настъпващите празници.

***

Пазарджик.

- От 10.30 часа Етнографската експозиция на Регионален исторически музей - Пазарджик организира Сурвакарската работилница.

***

Перник.

- От 13.00 часа Областният управител на Перник Ирена Соколова ще проведе традиционната годишна среща с медиите, на която ще бъде направян отчет на реализираните дейности от Областна администрация Перник през 2018 година.

***

Пловдив.

- В 11.00 часа министърът на младежта и спорта Красен Кралев, кметът на Пловдив инж. Иван Тотев и заместник-кметът Георги Титюков ще посетят две лекоатлетически зали, обновени с подкрепата на Министерството. В 11.00 часа - закритата писта на Ботев в залата на ул. "Ясна поляна" на Гребната база срещу Младежкия център. Веднага след това - залата на СКЛА „Локомотив" на стадион „Лаута".
- От 12.00 часа в Малката базилика председателят на Народното събрание Цвета Караянчева ще връчи голямата награда в категорията „Археолог на годината" на церемонията по присъждане на Годишните награди „Чудесата на България".

***

Сандански.

- От 11.30 часа на площадката за отдих след пътен възел "Сандански" в посока Гърция, където е връзката с лот 4 Сандански - Кулата ще бъде открит лот 3.3 на АМ „Струма".

***

Сливен.

- От 16.30 часа съветниците от ПП ГЕРБ - Сливен Живко Минчев и Тодор Начев ще се срещнат с граждани.
- От 17.30 часа в Куклен театър Сливен ще бъде представен спектакълът „Откраднатите ботушки на Дядо Коледа".

***

Смолян.

- От 11.00 часа в 247 зала на община Смолян ще се проведе официалната церемония по награждаването на „Спортист и треньор - 2018 г." на община Смолян, както и "Спортист на гражданите".
- От 13.00 часа в Сесийната зала на Община Смолян ще се проведе редовното заседание на Общински съвет - Смолян.
- От 15.00 часа в кабинет № 105 в Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий" ще се проведе заключителна пресконференция по проект „По-добро бъдеще чрез включващо образование", финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж" 2014-2020, приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване".

***

Търговище.

- От 14.00 часа официално ще бъде открита "Синята стая" към Окръжен съд Търговище, предназначена за нуждите на правосъдието при снемане обясненията и показанията на деца.

***

Хасково.

- От 11.00 часа в зала „Марица" на Областна администрация Хасково областният управител на Хасково Станислав Дечев ще бъде домакин на Съвместното заседание на Регионалния съвет за развитие и Регионалния координационен комитет на Южен централен район.
- От 18.00 часа в бившето кино „Медея" благотворително възпитаниците на Делчо Тодоров в Димитровград ще играят трагикомедията "Любов, кафе и клюки"- 10 години по-късно.

***

Шумен.

- От 13.00 часа в Неонатологичното отделение на МБАЛ шуменско сдружение ще дари 12-каналн ЕКГ-апарат, адаптиран за деца и новородени. От отделението са пожелали именно подобен съвременен апарат, който има възможност за запис и съхраняване на информация за всички пациенти.

Manager.bg

✓ Никола Василев е новият изпълнителен директор на БДЖ

Никола Василев бе избран за изпълнителен директор на „Холдинг БДЖ“ ЕАД от Съвета на директорите на дружеството. Това стана в рамките на провело се днес заседание на новите членове на борда, по време на което бяха разпределени и техните функционални задължения.

За председател на Съвета на директорите е избран Григори Григоров, за негов заместник – Светломир Николов и за изпълнителен директор на дружеството Никола Василев.

Никола Василев притежава магистърска степен по „Бизнес администрация“ от университета в Блед, Словения, както и по „Електроника и Автоматика“ от Техническия университет, София.

Предишното ръководство на холдинга беше освободено от транспортния министър Росен Желязков.

✓ Втори вот за Брекзит ще наруши доверието на избирателите в британската демокрация, категорична е Мей

Британският премиер Тереза Мей ще изложи днес противопоставянето си срещу втори референдум за Брекзит и ще каже пред парламента, че такъв вот би "нарушил доверието" сред британците и би нанесъл "непоправими щети" на политиката, предаде Ройтерс.

Тъй като Мей е изправена пред задънена улица в парламента за своята сделка за напускане на Европейския съюз, а общността не предлага почти никакви отстъпки, които да накарат британските законодателите да я подкрепят, все повече политици призовават за втори референдум, който да преодолее безизходността.

Мей и министрите ѝ обаче изключиха провеждане на второ допитване, като се мотивираха, че то би задълбочило вече застрашителните разделения относно най-важното решение на Обединеното кралство от Втората световна война. То ще бъде и предателство към избирателите, които на референдума през 2016 г. с малка разлика подкрепиха напускането на ЕС, ще каже министър-председателката.

Това повишава риска след по-малко от 4 месеца Великобритания да напусне ЕС без сделка - сценарий, който според някои бизнесмени би бил катастрофален за петата по големина икономика в света.

"Нека не нарушаваме думата си пред британския народ като се опитваме да организираме втори референдум", ще каже Мей пред законодателите, според разпространени предварително откъси от нейната реч.

"Втори вот би нанесъл непоправими щети на почтеността на нашата политика, защото би казал на милиони, които имаха доверие на демокрацията, че нашата демокрация не им осигурява това, което искат. Втори вот, най-вероятно би ни оставил в същото положение като предишния", ще заяви Мей.

Британската премиерка се връща в парламента след посещение в Брюксел миналата седмица. Тя призова лидерите на ЕС да предложат гаранции за т. нар. северноирландски "предпазен механизъм", който да не допусне връщането на твърда граница между британската провинция Северна Ирландия и Република Ирландия, който според критици би поставил Великобритания в капан.

Но макар лидерите на ЕС да казаха, че искат да помогнат на Мей, те предупредиха британската министър-председателка, че тя не би могла да предоговори сделката, договорена по-рано тази година.

✓ 240 000 работни места създаде новият път на коприната за 5 години

Китайската икономическа инициатива „Един пояс, един път“, наречен още новият път на коприната, е създавала над 240 000 работни места в 24 държави-участнички в проекта. Това съобщава в. „Чайна дейли“.

„Към настоящия момент китайските компании са създали в 24 страни-участнички в инициативата 82 зони за икономическо и търговско сътрудничество, което е позволило да се създадат 240 000 работни места“, заяви Ян Цзечи, член на ЦК на Политбюро на Китайската комунистическа партия, отговарящ за международни отношения.

„Тази година ще се навършат 5 години от създаването на „Един пояс, един път“. Над 100 държави и международни организации са подписали договора за съвместна реализация на инициативата“, отбеляза той на церемонията по откриването на първото заседание на консултативния съвет на форума за международно сътрудничество „Един пояс, един път“.

Ян Цзечи заяви, че вторият форум ще обобщи свършеното за последните години и ще набележи план за бъдещото сътрудничество, предаде БГНЕС. „Вторият форум е силен сигнал срещу протекционизма и ще съдейства за създаването на отворена глобална икономика“, каза високопоставеният китайски функционер.

Първият форум „Един пояс, един път“ се проведе в Пекин през май 2017 г. В него взеха участие 29 държавни и правителствени глави, а също така ръководители на големи световни организации.